

*Довжанин В. М.,
здобувач кафедри господарського права
ДВНЗ «Ужгородський національний університет»*

ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ ЗАПОБІГАННЯ ТА ПРОТИДІЇ КОРУПЦІЇ ЗА ЗАКОНОДАВСТВОМ США

Анотація. Статтю присвячено правовому регулюванню запобігання та протидії корупції за законодавством США. Проаналізовано еволюцію антикорупційного законодавства США. Визначено основні антикорупційні органи США. Охарактеризовано положення антикорупційного законодавства США щодо можливості й розмірів отримання подарунків службовими особами органів державної влади.

Ключові слова: запобігання та протидія корупції, боротьба з корупцією, антикорупційні органи, права й свободи людини, антикорупційне законодавство США, запобігання та протидія корупції за законодавством США.

Постановка проблеми. У контексті сучасних євроінтеграційних процесів, адміністративної реформи, розвитку України як правової та демократичної держави, високого рівня корупції в сучасній Україні, реформування законодавства України про боротьбу з корупцією важливого значення набуває дослідження проблематики правового регулювання запобігання та протидії корупції за законодавством США.

Дослідження правового регулювання запобігання й протидії корупції за законодавством США має важливе практичне значення для подальшого реформування законодавства України про боротьбу з корупцією, а також для запобігання та протидії корупції в діяльності уповноважених суб'єктів. Тому аналіз проблематики правового регулювання запобігання й протидії корупції за законодавством США є важливим для розвитку науки адміністративного права.

Мета статті – охарактеризувати правове регулювання запобігання та протидії корупції за законодавством США.

Для досягнення поставленої мети слід виконати такі завдання: проаналізувати еволюцію антикорупційного законодавства США; визначити основні антикорупційні органи США; охарактеризувати положення антикорупційного законодавства США щодо можливості й розмірів отримання подарунків службовими особами органів державної влади.

Стан дослідження. Проблематика правового регулювання запобігання та протидії корупції за законодавством США залишається актуальною. Окремі її аспекти були предметом дослідження багатьох сучасних науковців, зокрема В.Д. Андрианова, К.А. Елліот, С.С. Рогульського, А.В. Самотуги та І.І. Яцківа.

Виклад основного матеріалу. Порівняно з країнами Західної Європи, у яких зародилися головні ідеї прав людини, Сполучені Штати Америки – держава досить молода. Тому історія формування ідей особистих прав і свобод людини бере свій початок із періоду раних буржуазних революцій у Європі, коли формувалася сучасна на той момент концепція природних прав людини. Поширюється думка, що природа наділяє людину певними невід'ємними фундаментальними правами, які можуть протиставлятися уряду, проте мають ним охоронятися [1, с. 94]. Нині США претендують на роль лідера сучасного світу та заявляють як свою головну мету сприяння розвитку

демократичних інститутів і поширенню демократичних цінностей у всьому світі. У цілому можна говорити про високий рівень розвитку в США інститутів і цінностей ліберальної демократії, констатувати величезні успіхи в забезпеченні політичних і громадянських прав населення США. З іншого боку, проблема корупції не обійшла стороною й цю державу.

Посилена увага до проблеми корупції в США почали приділяти в часи «великої депресії» – 20–30 роки ХХ століття. Основним джерелом корупції в США була й залишається організована злочинність. У 1929 році було створено «Комісію Цікершема», яка ознаменувала початок масштабної боротьби влади проти організованої злочинності. Згодом у США було створено й інші антикорупційні органи, зокрема, у 1970 році засновано Національну раду з боротьби з організованою злочинністю, яка мала розробити національну антикорупційну стратегію. Згодом компетенція щодо розробки та вдосконалення національних антикорупційних програм перейшла до Міністерства юстиції США, яке здійснює комплексну протидію організованій злочинності. Безпосереднім структурним підрозділом Міністерства юстиції США, що спеціалізується на боротьбі з організованою злочинністю, стало Федеральне бюро розслідувань (далі – ФБР) [2, с. 98].

До складу Міністерства юстиції США входять ще три служби, які безпосередньо займаються організацією протидії організованій злочинності та корупції:

- 1) служба міграції й натуралізації, яка здійснює заходи із запобігання незаконному ввезенню в країну наркотиків і наркотичних засобів;
- 2) служба судових виконавців США, або Служба Маршалів, яка здійснює захист свідків і членів їхніх сімей під час розслідування справ, пов'язаних з організованою злочинністю та корупцією;

- 3) служба юридичної допомоги, досліджень і статистики, що координує роботу Національного інституту юстиції, який є головною організацією Міністерства юстиції США в галузі фундаментальних і прикладних досліджень проблем злочинності, причин криміногенної поведінки особистості та розробки заходів запобігання злочинності.

Важливу роль у процесі протидії корупції в США відведено Міністерству фінансів США, у структурі якого функціонує служба доходів, бюро з алкоголю, тютюну й вогнепальної зброї та таємна служба. Окрім цього, у 1963 році поліція США на підставі федерального закону отримала право проводити «електронне спостереження» для отримання доказів щодо осіб, які підозрюються в скоєнні злочинів, а також щоб запобігти останнім. Проводити «електронне спостереження» поліція має право в разі отримання судового ордеру. Однак закон дозволяє поліції в критичних ситуаціях встановлювати прилади для підслуховування на 48 годин без санкції судді.

До центральних відомств США, які протидіють організованій злочинності й корупції, також належать митна служба, поштова служба, Міністерство праці США, Комісія із цінних паперів на біржах, Департамент США, який провадить

діяльність щодо здійснення дипломатичного й економічного тиску на уряд країн-виробників наркотиків, Національна система перехоплення наркотиків на кордоні [3, с. 178].

Загальнорозповсюдженим стереотипом у США є думка, відповідно до якої корупцію пов'язують насамперед із проходженням державної служби. Справді, державні службовці, володіючи значним обсягом дискреційних повноважень і найчастіше діючи безконтрольно, мають усі можливості використовувати посадове становище у власних інтересах, а отже, всупереч інтересам держави.

Сьогодні міжнародне співтовариство особливо стурбоване транснаціональною корупцією. Саме тому останнім часом досить часто звучать рекомендації передбачити в національних законодавствах низки держав кримінальну відповідальність за підкуп поза межами конкретної держави. Однією з перших країн, що реалізувала цю рекомендацію, стали США. Після викриття в 1977 році випадків шабазів, які великі корпорації виплачували за отримання іноземних замовлень, було розроблено й прийнято законодавчий акт, спрямований на подолання корупційних відносин між громадянами та юридичними особами США з одного боку та службовими особами інших держав з іншого [4].

Слід зазначити, що в США існує таке явище, як лобізм, що обмежує можливості корумпованості апарату, оскільки вводить процес доведення інтересів бізнесу до представницької й виконавчої влади у визначені законом межі [3].

Водночас прогресивним у контексті протидії корупції в США, на нашу думку, є прийняття кодексів поведінки сенаторів і членів Палати представників Конгресу. Парламентарі повинні щорічно подавати декларацію з докладним описом усіх доходів і витрат, що включає такі пункти:

- повний заробіток, дивіденди, відсотки за вкладками, доходи від рухомого й нерухомого майна;
- фінансові та інші доходи, отримані від неурядових організацій;
- оплата транспортних та інших пов'язаних із ними витрат;
- подарунки, отримані від будь-яких осіб та організацій, зокрема, у вигляді оплати транспортних витрат, харчування, проживання в готелях, пригощання в ресторанах, різних розваг;
- фінансові та інші зобов'язання, заборгованості за ними;
- угоди й домовленості з різними організаціями про можливу роботу тощо.

Як зазначає С.Ю. Кабашов, корупційними діями, за які настає кримінальна відповідальність, вважаються в США розкрадання та привласнення чиновниками державного майна. Конгрес має право проводити свої розслідування, проте лише в справах, які стосуються й сприяють виконанню ним своїх законних повноважень. Згідно з рішенням Верховного Суду США Конгрес не може проводити розслідування з метою покарання кого-небудь, а також обставин діяльності, що є компетенцією однієї з гілок влади. Із цих причин представники виконавчої влади можуть відмовити конгресменам також у наданні відповідної інформації [5, с. 114].

Отже, у США існує багато органів, на які покладено обов'язок виявляти й розслідувати корупційні правопорушення, застосовувати передбачені законодавством заходи протидії корупції. Інколи одну справу розслідує відразу декілька державних органів, діяльність яких координується керівним органом. З одного боку, це призводить до розпорошення сил і засобів, а з іншого – перешкоджає процесам монополізації в цій сфері, створюючи конкуренцію між

правоохоронними органами. США не дотримуються рекомендації міжнародних інституцій щодо формування єдиного органу, який повинен забезпечувати розслідування фактів корупції [6, с. 262].

З 1990 року в США введено в дію обов'язкові для всіх чиновників виконавчої влади загальні принципи етичної поведінки членів уряду й державних службовців: державну службу варто розглядати як таку сферу діяльності, з якої виключено будь-які особисті чи інші фінансові інтереси, що перешкоджають сумлінному виконанню обов'язку. Державні службовці не повинні брати участь у фінансових операціях, під час проведення яких передбачається використання закритої урядової інформації або використання такого роду інформації в особистих цілях [7]. Службовцям категорично забороняється в будь-якій формі приймати подарунки від будь-яких осіб або групи осіб, для яких потрібно здійснити певні дії чи бездіяльність. У свою чергу також недопустиме отримання подарунків від особи, яка є залежною від вчинення державним службовцем дії на користь такої особи. Водночас одним з обов'язків державного службовця в США є повідомлення відповідних інстанцій про виявлені ним факти корупційних правопорушень. Чиновники, призначені Президентом США, не можуть отримувати «будь-який дохід протягом усього строку служби за послуги й діяльність, що виходить за межі безпосередніх службових обов'язків».

Перевіркою фінансово-майнового задекларованого стану державних службовців займаються спеціально призначені в будь-якому державному управлінні чи департаменті особи або групи осіб, комісії, які за потреби можуть запитувати додаткову інформацію, викликати на бесіду самих чиновників, проводити розслідування тощо. До особи, щодо якої є підозри в причетності до корупційних правопорушень, може застосовуватися один із таких заходів впливу: часткова чи повна дискваліфікація, переміщення на нижчий ранг, чин, пропозиція припинити «конфліктні» фінансові зв'язки. У разі серйозних порушень можливе притягнення до кримінальної відповідальності.

Детально дослідити особливості запобігання й протидії корупції в США вдалося С.С. Рогульському, який вважає, що досвід боротьби з корупцією та хабарництвом у США є найбільш вдалим. Так, ще наприкінці 70-х років ХХ століття в США було прийнято Закон про захист від підкупу компаніями США та іноземним урядом федеральних чиновників. Міністерство юстиції США дуже ретельно стежить за виконанням норм цього закону, тому в цілому, як стверджують експерти Міністерства юстиції США, американські компанії на займаються підкупом чиновників. Варто погодитись з автором також із тієї причини, що в США законодавчо дозволено є процес лобіювання, на відміну від України, у якій відсутня відповідна законодавча база. Цікавим видається також той факт, що в США перші посадові особи державної влади не мають права володіти або керувати підприємствами, що працюють у сфері впливу їх міністерств. Більше того, дія відповідної норми зберігає свою силу протягом 3 років після залишення відповідної посади. Досить нестандартною вважаємо вимогу до посадовця, який зустрічається в ресторані зі своїм другом-підприємцем, щодо повідомлення про це письмово свого безпосереднього керівництва [8, с. 146].

Цікавим із наукової точки зору є дослідження корупції в США, проведене російським академіком В.Д. Андріановим. Він зазначає, що відповідно до Конституції США, прийнятої в 1787 році, отримання хабара належить до розряду най-

тяжких злочинів. Згідно з Конституцією США за цей злочин Президенту США може бути оголошено імпічмент. Наприкінці 1960-х років із корупцією в США вирішили боротися спеціальними методами. Зокрема, фахівці ФБР розробили й успішно здійснили операцію під назвою «Шейх і бджола». Сутність операції полягала в тому, що агенти ФБР впроваджувалися в корупційні мережі під виглядом посередників арабських мільйонерів та пропонували високопоставленим державним службовцям і конгресменам великі хабарі за просування їх комерційних інтересів. У результаті операції лише за один рік було викрито в корупційних злочинах і згодом звільнено понад 200 державних чиновників. Водночас, як зазначає автор, початок реальної боротьби з корупцією в США припав на 70-ті роки ХХ століття. Шок від гучного корупційного скандалу, пов'язаного з діяльністю американської компанії «Локхід» у Японії, який призвів до відставки уряду країни, спонукав американських законодавців прийняти в 1977 році Акт про зарубіжну корупційну практику, який залишив поза законом підкуп зарубіжних посадових осіб американськими громадянами й компаніями. Уже після прийняття цього закону американське ділове співтовариство стало скаржитися на те, що жорстка позиція США щодо корупції серйозно підриває позиції американських компаній, які працюють у корумпованому оточенні країн «третього світу». У результаті в 1988 році в Акт про зарубіжну корупційну практику було пролобійовано внесення поправок, які пом'якшили його початкові положення, що, однак, не привело до кардинальної зміни ситуації. Про це свідчать дані авторитетного американського видання, згідно з якими протягом 1994–1995 років компанії США упустили приблизно 100 контрактів у зарубіжних країнах, загальна сума яких складала 40–45 млрд дол. У подальшому аналітики часто відзначали постійні збитки американських компаній, причиною яких називали блокування можливості дачі хабарів за кордоном [9].

Як зазначає В.Е. Чіркін, у США забороняються угоди між будь-якими особами з приводу влаштування на федеральну державну службу. Кримінально караними є вимога та отримання грошей або майнових цінностей із метою сприяти влаштуванню на державну службу (ст. 211 титулу 18 Зводу законів США). Винний карається або позбавляється волі на один рік, або штрафом у розмірі необхідної чи отриманої суми, або суміщенням обох видів покарання. Виняток робиться для спеціальних агентств із найму, які отримують дозвіл брати участь у наборі на державну службу. Як вказує учений, боротьба з корупцією полегшується тим, що в США фактично немає імунітетів, які дозволяють посадовим особам уникати покарання за корупційну поведінку. Будь-яку посадову особу країни, у тому числі Президента США, може бути притягнуто до кримінальної відповідальності [10, с. 342].

Прогресивним у боротьбі з корупцією є також те, що розслідувати факти корупційних правопорушень і залучати до суду осіб найвищого рангу, у тому числі пов'язаних з організованою злочинністю, допомагають прийняті в США заходи щодо захисту свідків, які закріплено в двох нормативних документах: Федеральній програмі захисту свідків (Федеральній програмі безпеки свідка) та Програмі допомоги свідкам у разі крайньої необхідності (екстреної допомоги свідкам). Згідно із цими програмами свідок та його родина можуть бути переміщені за рахунок коштів федерального бюджету в безпечне місце. Свідкові видається допомога для облаштування на новому місці, надається допомога в пошуку робо-

ти. Йому може бути забезпечено охорону на певний строк. У крайньому випадку свідкові можуть видати документи, що змінюють дані про його особу (прізвище, ім'я, місце народження). Рішення про використання заходів, передбачених програмами захисту свідків, приймає Управління з примусових дій (Управління операцій із примусу) Відділу кримінальних злочинів Департаменту юстиції США. Реалізацією заходів із захисту свідків займається Служба Маршала (судового виконавця) США [9].

Останнім часом уряд США прийняв низку нових антикорупційних законів. Відповідно до нових положень законодавства можуть притягуватися до відповідальності за корупційні правопорушення іноземні компанії, акції яких котируються на американській фондовій біржі. За рішенням суду компанії, участь яких у корупційних правопорушеннях доведено, повинні сплатити штраф, як правило, Міністерству юстиції США та Комісії із цінних паперів і бірж США.

Низький рівень корупції в США є результатом також того, що кожне відомство, яке входить до системи органів виконавчої влади, має спеціально призначеного працівника, якому належить координувати й контролювати дотримання посадовими особами норм етики всередині відомства та здійснювати діловий зв'язок цього відомства з Головним контрольно-фінансовим управлінням США та з Управлінням з етики в уряді. Саме ж Управління з етики в уряді керує своїми представниками у відомствах, вирішує проблеми, що виникають у зв'язку з порушенням стандартів поведінки, що допускаються посадовими особами, розглядає найбільш «делікатні» ситуації та вирішує питання про притягнення в певних випадках до кримінальної відповідальності. Законодавча база, що передбачає «конфлікт інтересів», допомагає розрізнати належну й неналежну поведінку посадової особи. Підхід полягає у визначенні конфліктності інтересів через правила й положення, які допоможуть уникнути неналежної поведінки посадових осіб. Так, посадовим особам заборонено реалізовувати свої фінансові інтереси, беручи участь у справах, на успіх яких можуть вплинути рішення, що приймаються такими посадовими особами в ході виконання ними своїх службових обов'язків. Законодавством США також передбачено ситуації, коли конфлікт інтересів може виникнути як у ході виконання посадовою особою своїх службових обов'язків, так і в результаті дій особи, яка вже припинила свою службу в органах державної влади.

Антикорупційним законодавством США також врегульовано питання сумісництва посадовими особами органів державної влади. Так, заробіток за сумісництвом не повинен перевищувати 15% посадового окладу службової особи за основним місцем роботи. Це обмеження поширюється на посадових осіб усіх трьох гілок влади, за винятком членів Сенату США. Федеральне законодавство також передбачає обмеження ділової діяльності колишніх державних службовців після виходу їх на пенсію. Так, якщо державний службовець, перебуваючи на службі, «особисто й істотно» брав участь як посадова особа у вирішенні конкретних проблем, він не має права після виходу у відставку представляти чийсь інтереси у відносинах з органами виконавчої влади для вирішення таких же питань. Ця заборона є постійною та поширює свою дію на будь-яке відомство, орган або суд. Якщо колишній державний службовець «особисто й істотно» не займався певним колом обов'язків, проте такі обов'язки фактично належали до його компетенції в останній рік проходження служби, він втрачає право займатися зазначеною практикою на період у 2 роки після звільнення.

Важливою в запобіганні й протидії корупції в США є максимальна прозорість діяльності державних і муніципальних органів. Так, у США немає державних засобів масової інформації. Доступ журналістів до інформації про діяльність державних органів у США забезпечується спеціальним Актом про свободу інформації (Закон про свободу інформації). Крім того, недовіра до державного апарату є частиною традиційної політичної культури країни. Одна підозра в корупційних зв'язках може призвести до втрати людиною політичної кар'єри.

Досить суворими є положення антикорупційного законодавства США щодо можливості й розмірів отримання подарунків службовими особами органів державної влади. Так, федеральне законодавство встановлює єдині для всіх органів державної влади правила, що обмежують отримання посадовою особою подарунків від приватних осіб і від організацій. Законодавство про етику регламентує отримання подарунків певним чином. Так, сенатор США, а також співробітники його апарату не повинні приймати подарунки від приватних фізичних і юридичних осіб, які можуть виявитися зацікавленими в схваленні певного рішення.

Вартість подарунків, отримуваних сенатором з інших джерел (у тому числі від родичів) протягом календарного року, не повинна перевищувати в сукупності 300 дол. Подарунки, загальна вартість яких становить менше 75 дол., не декларуються. Закон про етику накладає обмеження на оплату приватним особам подарунків у формі турів або поїздок. Член палати представників Конгресу США має право отримувати подарунки протягом календарного року загальною вартістю не більше 250 дол. з одного джерела. Кожні три роки цей ліміт переглядається. Таке обмеження поширюється також на співробітників його апарату. При цьому кожен подарунок, у тому числі подарунки подружжю посадових осіб, «справедлива ринкова ціна» якого перевищує 100 дол., повинен декларуватися. Подарунки, ціна яких у сукупності становить 100 дол. або менше, у декларацію не включаються. Ці обмеження поширюються на всі джерела отримання подарунків, за винятком подарунків, отримуваних від родичів. У виняткових випадках обмеження можуть бути зняті комітетом з етики.

Таким чином, державний службовець, а також його дружина (чоловік) можуть протягом календарного року прийняти подарунки, ціна яких у сукупності не перевищує 300 дол. Отримавши подарунок вище допустимої вартості, державний службовець зобов'язаний протягом 60 днів здати його до відповідного органу свого відомства. Законодавством передбачено, що внаслідок інфляційних процесів вартість таких подарунків повинна переглядатися кожні 3 роки.

Загалом слід зазначити, що хоча пряма корупція в США – явище рідкісне, групи різних інтересів за гроші впливають на процес прийняття політичних рішень. Основний формат надання такого впливу – фінансування передвиборних кампаній та працевлаштування виборних політиків і чиновників після закінчення їх роботи в органах державної влади [11].

Висновки. Отже, корупція в США розглядається в найширшому її прояві, тобто вона не зводиться до примітивного хабарництва, а може існувати в таких завуальованих формах, як лобізм, фаворитизм, протекціонізм, внески на політичні цілі, традиції переходу політичних лідерів і державних

службовців на посади почесних президентів корпорацій та приватних фірм, інвестування комерційних структур за рахунок державного бюджету.

Дотримання прав і свобод людини в процесі боротьби з корупцією в США є достатньо успішним. Це зумовлюється високим рівнем законодавчих антикорупційних конструкцій, застосуванням прогресивних організаційних заходів, розвинутим рівнем правосвідомості населення США та незалежною судовою системою. Діяльність виконавчої гілки влади в США знаходиться під пильним контролем законодавців, які постійно створюють спеціальні комітети з розслідування тих чи інших сторін діяльності чиновників.

Існують перспективи подальших наукових досліджень у цьому напрямі, зокрема, щодо порівняльно-правового аналізу правового регулювання запобіганні й протидії корупції за законодавством США та за законодавством України, щодо діяльності неурядових правозахисних організацій стосовно запобіганні й протидії корупції, щодо еволюції правового регулювання запобіганні та протидії корупції за законодавством США.

Отже, нами охарактеризовано проблематику правового регулювання запобіганні й протидії корупції за законодавством США.

Література:

1. Самотуга А.В. Забезпечення особистих прав людини поліцією США: проблеми правового регулювання під час здійснення заходів боротьби з незаконним обігом наркотиків / А.В. Самотуга // Науковий вісник Юридичної академії Міністерства внутрішніх справ : зб. наук. праць. – Дніпропетровськ : Юридична академія МВС, 2005. – № 2 (Спецвипуск). – С. 91–96.
2. Яцків І.І. Адміністративно-правові засади протидії корупції в Україні : дис. ... канд. юрид. наук : спец. 12.00.07 / І.І. Яцків ; Нац. академія внутр. справ. – К., 2011. – 239 с.
3. Charlick R. Corruption and Political Transition: A Governance Perspective / R. Charlick // Corruption and Reform. – 1996. – № 7. – P. 177–188.
4. Elliot K.A. Corruption and the Global Economy / K.A. Elliot. – Washington : Institute for International Economics, 1997. – 91 p.
5. Кабашов С.Ю. Урегулирование конфликта интересов и противодействие коррупции на гражданской и муниципальной службе: теория и практика : [учеб. пособие] / С.Ю. Кабашов. – М. : ИНФРА-М, 2011 – 192 с.
6. Яцків І.І. Деякі питання застосування міжнародних механізмів протидії корупції в Україні / І.І. Яцків // Право України. – 2010. – № 11. – С. 259–265.
7. Acceptance or solicitation to obtain appointive public office [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://law.cornell.edu/uscode/18/211.html>.
8. Рогульський С.С. Адміністративно-правові заходи боротьби з корупцією в Україні : дис. ... канд. юрид. наук : спец. 12.00.07 / С.С. Рогульський ; Київський нац. ун-т ім. Т. Шевченка. – К., 2005. – 187 с.
9. Андрианов В.Д. Практика и методы борьбы с коррупцией в США / В.Д. Андрианов [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://viperson.ru/wind.php?ID=631764>.
10. Чиркин В.Е. Конституционное право зарубежных стран / В.Е. Чиркин. – М. : Юристъ, 2008. – 608 с.
11. Corruption: Money And Politics. Today's American: How Free? Freedom House. 2008 [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.freedomhouse.org>.

Довжанин В. М. Правовое регулирование предотвращения и противодействия коррупции по законодательству США

Аннотация. Статья посвящена правовому регулированию предотвращения и противодействия коррупции по законодательству США. Проанализирована эволюция антикоррупционного законодательства США. Определены основные антикоррупционные органы США. Охарактеризованы положения антикоррупционного законодательства США о возможности и размерах получения подарков должностными лицами органов государственной власти.

Ключевые слова: предотвращение и противодействие коррупции, борьба с коррупцией, антикоррупционные органы, права и свободы человека, антикоррупционное законодательство США, предотвращение и противодействие коррупции по законодательству США.

Dovzhanin V. Legal regulation of the preventing and combating of corruption by the legislation of USA

Summary. The article is devoted to the legal regulation of preventing and combating of corruption by the legislation of USA. The evolution of the anti-corruption legislation of the USA is analyzed. The main anti-corruption agencies in the USA are determined. The anti-corruption legislation of the USA about the possibility of receiving gifts and its sizes for official persons of the public authorities is characterized.

Key words: preventing and combating of corruption, fight against corruption, anti-corruption agencies, human rights and freedoms, anti-corruption legislation of USA, prevention and combating corruption by the legislation of USA.